

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 8/25

U Luxembourggu 28. siječnja 2025.

Presuda Suda u predmetu C-253/23 | ASG 2

Naknada štete prouzročene kartelom: nacionalnim propisom koji onemogućuje podnošenje skupne tužbe za naknadu štete može se povrijediti pravo Unije

To je slučaj kad nacionalno pravo ne predviđa nijedno drugo skupno pravno sredstvo koje omogućuje objedinjavanje individualnih zahtjeva osoba oštećenih kartelom i kad se podnošenje individualne tužbe za naknadu štete pokaže nemogućim ili pretjerano teškim

Pravo Unije omogućuje svakoj osobi da zahtijeva naknadu štete koja joj je prouzročena povredom prava tržišnog natjecanja. Na svakoj je državi članici da uredi načine ostvarivanja tog prava, uz poštovanje, među ostalim, načela djelotvornosti. Zabrana skupne tužbe za naplatu tražbina koju podnosi pružatelj pravnih usluga na temelju prava na naknadu štete koja mu je ustupio velik broj oštećenika može ugroziti djelotvornost prava Unije. To je slučaj kad nacionalno pravo ne predviđa nijedno drugo skupno pravno sredstvo koje omogućuje objedinjavanje individualnih zahtjeva i kad se podnošenje individualne tužbe radi ostvarivanja tog prava na naknadu štete pokaže nemogućim ili pretjerano teškim.

Trideset i dvije pilane sa sjedištem u Njemačkoj, Belgiji i Luksemburgu tvrde da su pretrpjele štetu zbog kartela pomoću kojeg je savezna zemlja Sjeverna Rajna-Vestfalija (Njemačka) primjenjivala, barem od 28. lipnja 2005. do 30. lipnja 2019., previsoke cijene na prodaju tim pilanama oblovine iz te savezne zemlje.

Sve su predmetne pilane ustupile svoja prava na naknadu štete društvu ASG 2. To je društvo, kao „pružatelj pravnih usluga” u smislu njemačkog prava, podnijelo njemačkom sudu skupnu tužbu za naknadu štete protiv savezne zemlje. Ono djeluje u svoje ime i o vlastitom trošku, a za račun pilana, u zamjenu za proviziju u slučaju uspjeha u sporu.

Savezna zemlja osporava aktivnu procesnu legitimaciju društva ASG 2. Tvrdi da njemačko zakonodavstvo, kako ga tumače određeni nacionalni sudovi¹, ne dopušta tom pružatelju usluga podnošenje skupne tužbe za naplatu tražbina u kontekstu povrede prava tržišnog natjecanja.

Prema mišljenju njemačkog suda, skupna tužba za naplatu tražbina u Njemačkoj predstavlja jedini skupni postupovni mehanizam koji omogućuje djelotvorno ostvarivanje prava na naknadu štete u predmetima koji se odnose na kartele. Stoga taj sud pita Sud protivi li se pravu Unije² tumačenje nacionalnog propisa kojim se osobama oštećenima kartelom onemogućuje da se koriste tom vrstom tužbe.

Sud podsjeća na to da **pravo Unije svakoj osobi koja je pretrpjela štetu zbog povrede prava tržišnog natjecanja dodjeljuje pravo da zahtijeva potpunu naknadu te štete**. Tužbu za naknadu štete može podnijeti izravno osoba koja ima to pravo ili treća osoba kojoj je to pravo ustupljeno.

Međutim, pravo Unije ne uređuje načine ostvarivanja prava na naknadu štete prouzročene povredom prava tržišnog natjecanja. Stoga je **na svakoj državi članici da uredi načine ostvarivanja tog prava, uz poštovanje, među**

ostalim, načela djelotvornosti.

U ovom je slučaju **njemački sud dužan provjeriti je li tumačenje nacionalnog prava koje zabranjuje da se naknada štete prouzročene kartelom potražuje skupnom tužbom o kojoj je riječ u skladu sa zahtjevom djelotvornosti**. Ako zaključi (i.) da njemačko pravo ne nudi nijedno drugo skupno pravno sredstvo kojim bi se osiguralo djelotvorno ostvarivanje tog prava na naknadu štete i (ii.) da individualna tužba onemogućava ili pretjerano otežava njegovo ostvarivanje te dovodi u pitanje djelotvornu sudsku zaštitu, njemački sud morao bi utvrditi da je došlo do povrede prava Unije.

U tom bi slučaju nacionalne odredbe morao protumačiti na način koji je u skladu s pravom Unije. Ako se pokaže da usklađeno tumačenje nije moguće, **njemački sud morao bi izuzeti iz primjene nacionalne odredbe kojima se zabranjuje podnošenje skupne tužbe za naplatu individualnih tražbina naknade štete o kojima je riječ**.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Njemački Savezni vrhovni sud priznao je skupnu tužbu za naplatu tražbina u različitim pravnim područjima, među ostalim, u području sporova o najmu nekretnina i odštete putnicima u zračnom prometu. Međutim, taj sud još nije imao priliku zauzeti stajalište u posebnom kontekstu naknade štete prouzročene kartelom. S druge strane, određeni niži sudovi nisu priznali takvu tužbu.

² Članak 101. UFEU-a i [Direktiva 2014/104/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za kršenje odredaba prava tržišnog natjecanja država članica i Europske unije.